

www.hvwormerveer.nl

Historische Vereniging Wormerveer

Nieuwsbrief - Historische Vereniging Wormerveer, jaargang 15, nummer 41 (april 2017)

Van de voorzitter, een bijdrage van Dick Zwart

Dit jaar bestaat de Historische Vereniging Wormerveer vijftien jaar en dat is niet ongemerkt voorbij gegaan. Met de in het kader van ons derde lustrum georganiseerde tentoonstelling 'De rijke historie van Wormerveer-Zuid' over de Wandelweg, de daaraan liggende straten van de Indische Buurt, de Warmoesstraat en - met als toetje - Plein 13 en de Hogeweg heeft de HVW hoge ogen gegooit. Tijdens de tentoonstelling presenteerde de HVW deel 4B uit haar historische reeks 'Groeten uit Wormerveer' met foto's van de oneven zijde van de Wandelweg en bovengenoemde straten.

Ik mocht het eerste exemplaar hiervan overhandigen aan wethouder Addy Verschuren van de afdeling Monumenten Gemeente Zaanstad, die de tentoonstelling donderdag 23 maart jl. onder grote belangstelling officieel opende.

De Indische Buurt, de buurt waar ik ben geboren en tot mijn dertiende jaar heb gewoond en gespeeld. Het was oorlog, dus we hadden niet veel om mee te spelen, maar samen met mijn vriendjes vermaakte ik me overbest. Ik woonde op een steenworp afstand van 't Hof Saenden. Hoewel

onze voorzitter Dick Zwart (l) als klein jongetje op de Billitonkade

de binnentuin verboden terrein voor ons was, zagen we toch kans er via een sluipweg in te komen en dan was het de kunst om buiten het zicht van de bewoners te blijven. Toen ik wat ouder was, rookte ik stiekem mijn eerste gejatte sigaretje onder de ingang van de zeepkeet van Jan Dekker. De zeepkeet, zo werd de zeepfabriek van Jan Dekker door iedereen op de Zuid genoemd.

Ik woon nu al vijftenzestig jaar tot volle tevredenheid op de Noord, maar altijd als ik in de Zuid kom, voelt het, ondanks alle veranderingen, een beetje als thuiskomen.

Van de penningmeester, een bijdrage van Roel Larooij

Binnenkort op 9 mei wordt de voorjaarsledenvergadering gehouden waar o.a. het financiële overzicht van 2016 wordt bekend gemaakt en besproken. Hier kan ik al melden dat het financiële jaar 2016 weinig bijzonders laat zien, mede door het feit dat in 2016 geen tentoonstelling is gehouden en andere bijzondere activiteiten zijn georganiseerd. De HVW heeft een bescheiden winst gemaakt van € 318,-, mede dankzij een gift van een anonieme gulle gever van € 2000,-. Het moge duidelijk zijn dat zonder deze gift de uitgaven groter zijn dan de inkomsten. Voor het organiseren van bv. een tentoonstelling is derhalve subsidie van fondsen noodzakelijk. De tentoonstelling over de Wandelweg en de Indische buurt heeft dankzij sponsoring, een groot bezoekersaantal en goede verkoop van de boekjes Groeten uit Wormerveer 4A en 4B een klein positief saldo opgeleverd. Nogmaals dank aan de sponsors: Wezen- en Ouderenfonds d'Acht Staten, Honig-Laanfonds en de Gemeente Zaanstad.

Van de secretaris, een bijdrage van Aly Heijltjes-Gorter

UITNODIGING JAARVERGADERING OP DINSDAG 9 MEI 2017

Bij deze Nieuwsbrief treft u als bijlage de uitnodiging voor de op 9 mei

a.s. geplande Jaarvergadering aan. Deze vindt plaats in De Kosterij, Noordeinde 20 (achter de PKN-kerk) en begint om 20.00 uur. Tijdens deze vergadering komen o.a. de financiën van onze vereniging aan de orde. Een ander belangrijk punt is de voordracht van een tweetal nieuwe bestuursleden. Het bestuur is blij met het feit, dat deze leden zich spontaan hebben aangemeld. Gerard Baas moet zijn functie van bestuurslid helaas door omstandigheden neerleggen. Na afloop van de vergadering is er een gezellige nazit met een hapje en een drankje.

Oliebollenverkoop bij Café Sman

Weet u het nog, de oliebolvenkoop bij Café Sman op Oudejaarsdag ten bate van de HVW? Dit jaar verkocht Café Sman ruim zeventienhonderd oliebolven, bijna tweemaal zo veel als in het jaar daarvoor. Dat zegt genoeg over de kwaliteit. Marcella Glas en haar collega hebben keihard gewerkt om aan de vraag te kunnen voldoen. Het was een komen en gaan van oliebolvenliefhebbers. Na aftrek van de door Café Sman gemaakte kosten voor de benodigde olie, het beslag en de niet te verwaarlozen hoeveelheid alcohol, waarin de krenten een nacht hadden liggen wellen, bleef er een bedrag van € 175,00 over! Op 10 maart jl. nam onze penningmeester (r) dit stralend in ontvangst.

Nogmaals bedankt Café Sman! Han Muijzert en Dick Zwart waren die dag namens de HVW in café Sman aanwezig met een bescheiden boekenaanbod. Ook deze heren hartelijk bedankt

Het praatje gaat weer met Diet List-Hildering

Op 18 januari en 5 april jl. hield Diet weer haar praatje. Zij heeft inmiddels een grote schare fans om zich heen verzameld, die haar bijeenkomsten in ons clubhuis trouw bezoeken. Ook oud-gladoren weten de weg naar het clubhuis te vinden. Aan de hand van de door Diet opgetekende (jeugd) herinneringen friste Diet het geheugen van de aanwezigen op, waarna de verhalen zowel over de Noord als over de Zuid losbarstten.

Diet had haar poëziealbum (zie boven) meegenomen, met daarin een gedichtje uit de bezettingstijd, februari 1945. Op verzoek van Diet had Jo Tromp -Voster een aantal jeugdherinneringen op papier gezet. Jo woonde vroeger in de Insulindelaan, in Wormerveer- Zuid. Haar verhaal, een avontuurlijke tocht van huis naar het zwembad, las ze met verve voor. 'Ja, wat kwam je allemaal niet tegen. De Hogeweg, met aan de ene kant de Marechausseekazerne en aan de an-

mevrouw Tromp-Voster leest een aantal jeugdherinneringen voor

dere kant oliëfabriek De Toekomst. Over de brug een berm met ruige bramenstruiken en aan de overkant de volkstuintjes...'

U kunt haar hele verhaal op onze facebookpagina lezen. Deze pagina mag zich overigens in een steeds grotere belangstelling heugen. De middagen voorzien duidelijk in een behoefte. Het bestuur heeft dan ook besloten het clubhuis om de maand op de eerste woensdagmiddag ter beschikking te stellen voor dit gebeuren. De eerstkomende

bijeenkomst staat gepland voor woensdag 7 juni a.s., aanvang 13.30 uur. Noteert u deze datum alvast in uw agenda.

Monumentenstatus Oude begraafplaats West aan de Marktstraat

Zoals u in de diverse Zaanse (dag)bladen hebt kunnen lezen, is op 21 februari jl. de monumentenstatus aan de Oude Begraafplaats West toegekend. Bij het secretariaat kwamen naar aanleiding hiervan veel felicitaties binnen. Dit resultaat is dankzij de inzet van diverse besturen van de HVW en de werkgroep begraafplaats na vijftien jaar bereikt. Een gedenkwaardige gebeurtenis in het bestaan van de HVW.

Met het aanwijzen van de begraafplaats als gemeentelijk monument kunnen de historische waarden van het terrein en verschillende graven worden behouden. De begraafplaats is de laatste rustplaats van (bekende) lokale en regionale ondernemers en industriëlen, burgemeesters, notabelen en arbeiders uit de vele fabrieken in de omgeving. Op verzoek van de Historische Vereniging Wormerveer is de waarde van deze historische begraafplaats onderzocht en beschreven. Het terrein is beoordeeld op basis van een zestal criteria: architectuurhistorische waarde, cultuurhistorische waarde, stedenbouwkundige waarde, gaafheid, zeldzaamheid en fysieke kwaliteit. Hieruit bleek dat het een voor Zaanstad bijzonder terrein betreft. De begraafplaats is als dorpsbegraafplaats aangelegd in de 19e eeuw. Bijzonder is de sobere (Doopsgezinde) grafcultuur van de Zaanstreek. Daarnaast is het terrein van belang als verwijzing naar de lokale geschiedenis van Wormerveer. Na een periode van verminderde aandacht voor dit terrein heeft de vereniging zich vanaf 2004 ingezet het terrein te onderhouden en de waardevolle structuren en graven voor verder verval te behoeden. Met een monumentenstatus blijft de begraafplaats behouden en worden de financieringsmogelijkheden voor behoud en restauratie van het graven vergroot.

Naast de Zaanse (dag)bladen, be-

Dick Zwart en Aly Heijltjes worden geïnterviewd door ZAAAN-TV

steedde ZAANTV aandacht aan de monumentenstatus. Op 8 maart jl. hadden Dick Zwart en ik een interview met ZAANTV. Het was de bedoeling dit interview op de begraafplaats te houden, maar door het slechte weer week men uit naar het naast de begraafplaats gelegen karakteristieke Doktershuis. De geplande filmopnamen op de begraafplaats vonden op een droger tijdstip plaats.

Cees Woud heeft inmiddels een begin gemaakt met de hoogstnoodzakelijke herstelwerkzaamheden op de begraafplaats, met name die aan het zogenaamde Laangraf. Het Honig

ingang oude begraafplaats

Laan fonds en het Gerrit Blaauw fonds hebben hiervoor geld beschikbaar gesteld. Bij de gemeente Zaanstad dient de HVW binnenkort een subsidieaanvraag in voor verdere herstel- en restauratiewerkzaamheden

Meldpunt Monumenten/Bedreigde Panden een bijdrage van Jan Betlem

Halverwege vorig jaar ben ik aspirant bestuurslid geworden van de HVW, een actieve vereniging met vele initiatieven. Een hiervan is het Meldpunt Monumenten, waaraan ik vanaf januari jl. aan deelneem. Het Meldpunt Monumenten is een werkgroep van Zaanse Erfgoed, die bedreigde panden onderzoekt en bijhoudt op een actielijst. Dat alles in samenwerking met de gemeente Zaanstad. Uit elke voormalige Zaanse gemeente en Wormerland heeft er een lid zitting in de werkgroep Meldpunt Bedreigde Panden. Uit Wormerveer zitten er zelfs twee personen in, namelijk Jan Klomp en ik.

De jaren 2016 en 2017 hebben voor de Wormerveerse monumentenzorg een flink succes opgeleverd. Er zijn maar liefst zes objecten/panden op de gemeentelijke lijst van tweeënvijftig objecten bijgekomen, te weten Pakhuis De Dissel, Zaanweg 13, Woonhuis en kantoor Zuideinde 10-11, Woonhuis en kantoor Zuideinde 21-

Pakhuis De Dissel

22, pakhuis De Zon van Gelder, Zuideinde 19 (in de volksmond erwtenpakhuis genoemd), Kantoorpand Jan Dekker, Plein 13 1 en – zoals u hierboven al hebt kunnen lezen – de Oude Begraafplaats West aan de Marktstraat

Voor dit jaar zijn de pijlen vanuit het Wormerveerse gericht op het behoud van de Rooms-katholieke kerk en de pastorie aan de Marktstraat en de oude brandweerkazerne aan de Wandelweg. Beide zijn het behouden waard en worden mogelijk door nieuwe ontwikkelingen bedreigd in hun verschijning, dus opletten! Aan u daarom het verzoek met ons er op toe te zien, dat historische panden en objecten niet verloren gaan. Als u zoiets waarneemt, stel ons dan alstublieft op de hoogte.

En nog een monumentje

Ons lid Ruud Pauw heeft enige tijd geleden in Krommenie een 18e eeuwse graanpakhuisje aan de Zuiderhoofdstraat van de sloop gered. Het ligt nu opgeslagen bij Bart Nieuwenhuis en zal volgens verwachting volgend jaar worden herbouwd aan de Weverstraat achter Glasatelier De Glazen Pauw, Zaanweg 60. In verband met de verplaatsing naar Wormerveer is het tot gemeentelijk monument aangewezen.

Tentoonstelling 'De rijke historie van Wormerveer-Zuid'

Er zijn nog nooit zoveel zuiderlingen in het noordelijk deel van Wormerveer gesignaleerd als in de periode van de tentoonstelling, die plaatsvond in de clubgebouwen van de duivensportverenigingen De Koe-rier en De Noordster aan de Noordsterweg 10-12 in Wormerveer. Net als in 2015 bij onze succesvolle tentoonstelling '250 jaar Wessanen' was het reüniegehalte hoog. Gladoren en oud-gladoren hadden via de Wormerveerse tam-tam, via onze website, Facebookpagina en de Zaanse pers kennis genomen van deze tentoonstelling en kwamen in grote getale richting Noordsterweg. Het 'weerzien' met het oude station, Drukkerij Meijer, de mooie villa's aan

de Wandelweg, Garage Zwart, de Ma-rechausseekazerne aan de Hogeweg, de rotonde van Plein13 (de eerste in Nederland!) en niet te vergeten de ware metamorfose van de Indische Buurt leverden heel wat gespreksstof op. Hetzelfde gold voor de in het 'praathuis' vertoonde filmbeelden en voorgelezen verhalen uit het dagelijks leven uit vroegere tijden. Er werd lang nagepraat bij een kopje koffie, thee of een glaasje wijn. De eerste dag bezochten 93 mensen de tentoonstelling. De tweede dag leverde maar liefst 190 bezoekers op en kon onze voorzitter bezoeker nummer 200, Theo Kerssens, begroeten. Op dag drie telde men 191 belangstellenden. De vierde dag noteerde Dik Kuijper rond 13.30 uur Edith Schuurman als bezoeker nummer 500, een paar uur later gevolgd door nummer 700, Richard Hoekzema (zie onder)

Uiteindelijk stond de teller om 17.00 uur stil op 710! Deze 'bijzondere' bezoekers kregen gratis toegang tot de tentoonstelling en mochten op de verkooptafel een uitgave van de HVW uitkiezen

710 bezoekers mochten wij verwelkomen

ZAANTV maakte op de openingsdag een prachtige reportage over de tentoonstelling, waarbij een aantal

(oud)Wormerveerders hun Zaanse zegje deden over de getoonde foto's. Tijdens de tentoonstelling kwamen diverse bezoekers met schenkingen aan in de vorm van foto's of voorwerpen. Ook meldden een aantal bezoekers zich spontaan aan als lid!! Het bestuur kon alle dagen weer rekenen op een grote groep vrijwilligers, die met hun inzet en enthousiasme deze tentoonstelling tot een groot succes maakten. Iedereen, die op welke manier dan ook haar/zijn bijdrage heeft geleverd, nogmaals hartelijk bedankt! De tentoonstellingsfoto's en bijbehorende attributen uit de vitrines liggen inmiddels weer veilig in ons clubhuis, bij andere historische schatten uit Wormerveer

wethouder Addy Verschuren opende de tentoonstelling en ontving de boekjes Groeten uit Wormerveer 4A en 4B

Uitgaven Groeten uit Wormerveer 4A/4B

In de vorige Nieuwsbrief schreef ik over de op 1 december jl. gehouden presentatie van 'Groeten uit Wormerveer' deel 4A, met foto's van de even zijde van de Wandelweg, de straten van de Indische Buurt en de War-moesstraat. De belangstelling voor deze uitgave was dermate groot, dat het bestuur besloot een tweede druk uit te geven. Hierover bent u inmiddels via de e-mail, via onze Facebook-pagina of via de Zaanse (dag)bladen op de hoogte gesteld. De verkoop van Groeten uit Wormerveer 4B met foto's van de andere zijde van de Wandelweg en de hierboven genoemde straten, alsmede Plein 13 en de Hogeweg kende eveneens, mede door de tentoonstelling, een flitsende start. U kunt beide uitgaven nog bestellen via penningmeester@hvwormerveer.nl onder vermelding van uw naam en adres of

telefonisch 075 - 6175510.

Ook kunt u hiervoor terecht in ons clubhuis op de dinsdag- en vrijdagmiddag van 13.30 uur tot 16.00 uur en bij onze vaste verkooppunten Herenkapper Dirk Sluijs, Zaanweg 71 en Sigarenspeciaalzaak Piet Bakker, Zaanweg 124c in Wormerveer.

OP=OP. Er zal geen herdruk meer volgen.

Grazen uit Wormerveer 48

Grazen uit Wormerveer 48

Speciale editie Wormerveer Weleer 'Wormerveer-Zuid'

Ook de redactie van de WW liet zich niet onbetuigd en maakte op verzoek van het bestuur een speciale editie, die naadloos aansluit op de tentoonstelling. Het resultaat mag er weer zijn!, zoals u inmiddels heeft kunnen zien!

Aktiviteiten HVW 2017

Behalve de genoemde activiteiten rondom het vijftienjarig bestaan, heeft de HVW dit jaar het volgende nog op het programma staan:

09.05. Jaarvergadering in De Kosterij, Noordeinde 20, aanvang: 20.00 uur

14.05. historische wandeling Wormerveer Zuid*

28.05. historische wandeling Wormerveer Noord*

07.06. het praatje gaat weer met Diet List-Hildering in ons clubhuis; aanvang 13.30 uur

10.06. deelname aan Saenfestijn, langs de Zaanbocht

11.06. deelname aan Green & Country Fair in het Wilhelminapark

09.09. rondleiding op de Oude Begraafplaats West in het kader van Open Monumentendag

08.10. historische wandeling Wormerveer-Zuid*

22.10. historische wandeling Wormerveer-Noord*

27.10. Lichtjesavond op de Oude Begraafplaats West aan de Marktstraat
17.11 t/m 19.11. boekenmarkt in het clubhuis alle dagen van 13.00 uur tot 17.00 uur.

Voor de wandelingen kunt u zich aanmelden bij Dick Zwart: per e-mail boordenman@upcmail.nl of telefonisch 075 - 6282468 (het liefst na 19.00 uur

Zaanse verhalenbank

De HVW is benaderd door iemand van de UvA, die zich in opdracht van het Zaanse Museum gaat bezighouden

met de mogelijke oprichting van een Zaanse Verhalenbank. Met Diet List-Hildering en Letty Swart zal hierover - uiteraard met hun toestemming - contact opgenomen worden.

Oproep schoonmaken clubhuis

Ons clubhuis wordt op de dinsdag- en vrijdagmiddag druk bezocht, gewoon om een praatje met elkaar te maken. Dit onder het genot van een kopje koffie en/of thee, waarbij een Zaanse 'koekie' uiteraard niet ontbreekt. Eenmaal per week neemt een groepje vrijwilligers bij toerbeurt de stofdoek of stofzuiger ter hand, zodat het clubhuis er netjes - en dus gezellig - blijft uitzien. Dit groepje is echter klein en kan een aantal extra (schoonmaak)handjes goed gebruiken. U snapt het al: wie wil eenmaal

Wie oh wie wil met mij werken?

het secretariaat:

secretaris@hvwormerveer.nl of tel. 075-6351964.

Een ingezonden stukje over het Engelse taalgebruik in ons land

'Er is geen land ter wereld waarvan de inwoners hun moerstaal zo achtere-loos verruilen voor het Engels. Hier is een feest pas gezellig als het een party is, roept elke boerenlul om de haverklap 'oh my God' waar hij ook gewoon 'tjeempie' kan zeggen, wordt een televisieserie over gescheiden mannen met uit de klei getrokken acteurs (...) om onopgehelderde redenen Divorce genoemd, (...) en dat dus ook dit jaar weer niemand die zich afvroeg waarom we dat kolderieke bijbelspektakel op notabene de vismarkt in Groningen in Jezusnaam The Passion noemen'. Uit een redactioneel stukje in Vrij Nederland.

En tenslotte:

Hebt u uw e-mailadres al doorgegeven aan het secretariaat: secretaris@hvwormerveer.nl? En wat vindt u van onze Facebookpagina? Eventuele reacties kunt u sturen naar de secretaris. secretaris@hvwormerveer.nl

De HVW is bereikbaar via de Steijnstraat naast nr. 2 - (zie foto)

Colofon

De HVW Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (maart/april, juli/augustus en december) voor leden en begunstigers van de Historische Vereniging Wormerveer.

Redactie

Carole Post van der Linde, Atie Bouwmans, Aly Heijltjes-Gorter.
Redactieadres: Doktersland 28, 1541 NK Koog aan de Zaan
e-mail: alyheijltjes@hotmail.com

Opmaak

Roel Larooij
Printwerk
HuigHaverlag Printing, Wormerveer

Distributie

contactpersoon: Dik Kuijper,
tel. 075 - 6285227

Verenigingssecretariaat

p/a Zaanweg 124, 1521 DS Wormerveer,
tel. 075 - 6351964,
e-mail: secretaris@hvwormerveer.nl

Website

www.hvwormerveer.nl

Bestuur

voorzitter	Dick Zwart
secretaris	Aly Heijltjes-Gorter
penningmeester	Roel Larooij
algemeen	Gerard Baas
algemeen	Ger Bakker
algemeen	vacant
algemeen	vacant

Werkgroepcoördinatie

e-mail: voorzitter@hvwormerveer.nl

Kantoor/Archief

p/a Zaanweg 124 achter - 1521 DS Wormerveer
Ingang aan de Steijnstraat - naast nr. 2
Open op dinsdag- en vrijdagmiddag van 13.30 - 16.00 uur

Contributie 2017

€ 18,50 (of € 26,- voor een gezinslidmaatschap) per jaar.
Bedrijfslidmaatschap € 50,- per jaar.
Rabobank Zaanstreek:
NL88 RABO 0394910885
KVK Amsterdam 34180336